

Informace k poskytování finanční pomoci určené obcím, které byly postiženy živelní katastrofou

Pravidla při schvalování peněžité pomoci

Obecně úvodem

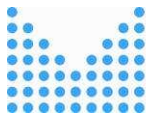
Zákon o obcích svěřuje rozhodování o uzavření smlouvy do pravomoci zastupitelstva a rady obce. Starosta nebo obecní úřad nemají v majetkové oblasti „samostatnou“ zákonem přímo založenou rozhodovací pravomoc. Pouze v obcích, v nichž není volena rada obce, vykonává většinu pravomocí rady starosta obce. Starosta nebo obecní úřad proto mohou rozhodovat o uzavření smlouvy jen ve specifických případech, pokud jim toto oprávnění rada nebo zastupitelstvo svěří a pokud zákon takové svěření sám nevyklučuje. Starostovi nebo obecnímu úřadu lze svěřit v majetkové oblasti rozhodování ve většině záležitostí, nejsou-li zákonem výslovně vyhrazeny zastupitelstvu (§ 85, § 102 odst. 3).

Uvedené rozdělení pravomoci platí i během vyhlášeného krizového stavu - zákon o obcích z tohoto pravidla nestanoví žádné výjimky. Pouze v případě zveřejnění informace o připravovaném zasedání zastupitelstva v době vyhlášení krizového stavu¹⁾, který se vztahuje i na území dané obce umožňuje zákon *zveřejnit tuto informaci na úřední desce po zkrácenou dobu 2 dnů před zasedáním zastupitelstva* (§ 93 odst. 2 zákona o obcích), namísto standardních 7 dnů. V takovém případě však lze projednávat jen záležitosti, které se týkají krizového stavu (např. uzavírání smluv za účelem řešení krizového stavu, přijetí daru apod.).

Poskytování darů [§ 85 písm. b) zákona o obcích]

Zastupitelstvu je vyhrazeno rozhodovat o poskytování věcných darů v hodnotě nad 20 000 Kč a peněžitých darů nad 20 000 Kč fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce. Do uvedené hodnoty daru je rozhodnutí o jeho poskytnutí v nevyhrazené pravomoci rady podle § 102 odst. 3 zákona o obcích (v obcích, v nichž není rada obce volena, náleží starostovi, pokud si toto rozhodování zastupitelstvo nevyhradilo). Hodnota poskytnutých darů se sčítá. Pokud obec poskytuje více darů jedné osobě, pak jakmile určitým darem již v souhrnu překročí hodnotu 20 000 Kč, musí od tohoto okamžiku rozhodnout zastupitelstvo (předchozí darovací smlouvy samozřejmě mohla schválit rada). Pro určení vyhrazené pravomoci zastupitelstva nehraje roli, jak bude dar označen (může být například vymezen jako „příspěvek“), bude-li jeho podstatou darování, tedy soukromoprávní závazek

¹⁾ Krizovým stavem je mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (§ 2 písm. b/ krizového zákona – zákon č. 240/2000 Sb.).

bezplatně převést vlastnické právo k věci nebo závazek obdarovanému věc bezplatně převést do vlastnictví (§ 2055 odst. 1 občanského zákoníku).

Poskytování dotací a návratných finančních výpomocí [§ 85 písm. c) zákona o obcích]

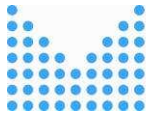
Zastupitelstvu obce je dále vyhrazeno rozhodovat *o poskytnutí dotace či návratné finanční výpomoci v jednotlivém případě nad 50 000 Kč a o uzavření smlouvy o poskytnutí dotace či návratné finanční výpomoci.*

Ustanovení svěřuje zastupitelstvu rozhodování o dotaci a návratné finanční výpomoci nad 50 000 Kč v jednotlivém případě jedné osobě (do této částky rozhoduje rada v nevyhrazené pravomoci podle § 102 odst. 3 zákona o obcích a v obcích, v nichž není rada obce volena, starosta obce). Výrazem „v jednotlivém případě“ znamená jeden konkrétní účel. Není vyloučeno, aby jeden příjemce obdržel postupně i více než 50 000 Kč, schválených vždy radou obce, za podmínky, že se bude jednat o více „dotovaných akcí“. Pokud by obec nejdříve poskytla dotaci na určitý účel do 50 000 Kč (schválené radou obce) a následně by žadatel požádal o zvýšení této částky nad 50 000 Kč, pak by již o tomto zvýšení muselo rozhodnout zastupitelstvo.

Pro určení příslušnosti je třeba rozlišit dotaci a dar. Dar je soukromoprávní závazek, zatímco dotace je plnění veřejnoprávní. Jako rozlišení by mohla sloužit účelovost, neboť dotace je poskytována na určitý stanovený veřejný účel, dar je poskytován bez tohoto účelového určení (byť i dar je možné vázat na splnění příkazu; srov. § 2064 občanského zákoníku). Obec by měla při zvažování, zda určité peněžní prostředky poskytne jako dar, nebo dotaci, především zvážit, zda sleduje dosažení určitého veřejně prospěšného účelu, jehož splnění je třeba kontrolovat. V takovém případě je namístě poskytnout prostředky formou dotace. Jestliže obec takový veřejný účel nesleduje, může využít formu daru. Prioritní je vždy účelovost poskytnutých prostředků – kde je sledován určitý veřejný účel, jehož dosažení je nutné z povahy věci kontrolovat, je nutné poskytnout dotaci, kde není (může jím být například poskytnutí daru občanovi obce postiženému živelní událostí), je namístě využít darovací smlouvu.

Závěrem podotýkáme, že finanční pomoc (ať již ve formě peněžitého daru, dotace či návratné finanční výpomoci) bude mít **zpravidla za následek změnu rozpočtu a s tím související nutnost provedení rozpočtového opatření** – srov. § 16 a násl. zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

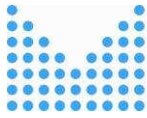
Právní úpravu poskytování dotací či návratných finančních výpomocí, jakož i problematiku rozpočtu a jeho změn, upravuje **zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Věcným gestorem tohoto předpisu je Ministerstvo financí (odbor 12 –**

financování územních rozpočtů), které poskytuje příslušnou metodickou pomoc.

Poskytnutí daru	
Obec, která chce darovat (dárce)	do 20 000 Kč (včetně) souhlas <i>usnesením rady obce</i> (v obcích, v nichž není rada volena, <i>rozhodnutí starosty</i>)
	nad 20 000 Kč nutný souhlas <i>usnesením zastupitelstva obce</i>
Obec, která dar přijímá (obdarovaný)	bez ohledu na výši daru stačí souhlas <i>usnesením rady obce</i> (v obcích, v nichž není rada volena, <i>rozhodnutí starosty</i>)

Poskytnutí dotace	
Obec, která dotaci poskytuje	do 50 000 Kč na jednotlivý účel (včetně) souhlas <i>usnesením rady obce</i> (v obcích, v nichž není rada volena, <i>rozhodnutí starosty</i>)
	nad 50 000 Kč (na jednotlivý účel) nutný souhlas <i>usnesením zastupitelstva obce</i>
Obec, která o dotaci žádá	bez ohledu na výši dotace stačí souhlas se žádostí o poskytnutí dotace formou <i>usnesení rady obce</i> (v obcích, v nichž není rada volena, <i>rozhodnutí starosty</i>)

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Zpracoval: odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, 28. červen 2021